

Oppsjømyra naturreservat.

Data om biologisk mangfold.
Resultater fra feltarbeid i 2020.



Kistefos Skogtjenester as.

Rapport nr. 2021 - 4

Forfatter: Geir Høitomt og Jon Opheim.

Forsidefoto (Oppsjømyra med Ormtjernkampen og kurtiserende trane): Geir Høitomt.

INNHOLD

1. Innledning	s. 2
2. Oppsjømyra naturreservat	s. 3
3. Våtmarksmassiv	s. 6
4. Gammel barskog	s. 9
5. Naturbeitemark og beitepåvirket fjellbjørkeskog og boreal hei	s. 11
6. Fjellmyrløper	s. 13
7. Fugl, kommentert artsliste	s. 15
8. Oppsummering rødlistearter	s. 19
9. Litteratur	s. 22

1.INNLEDNING

Denne rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Langsua Nasjonalparkstyre.

I forbindelse med framtidig forvaltning av Langsua nasjonalpark og tilliggende verneområder, var det ønskelig med en oppgradering av kunnskapen om biologisk mangfold i Oppsjømyra naturreservat. Rapporten gir en oversikt over ny kunnskap innhentet i 2020. Rapporten beskriver verdifulle naturtyper, botanikk og fugleliv.

Årets feltarbeid ble utført i perioden 3.5 – 3.9, og følgende personer har deltatt: Astri Marie Aadnes, Jon Opheim, Margaret M. Eggen og Geir Høitomt.

2. OPPSJØMYRA NATURRESERVAT.

Langsua nasjonalpark med tilliggende verneområder ble opprettet 11.3.2011, og vernet areal er totalt på ca. 1000 km² (figur 2). Selve Langsua nasjonalpark er på 537 km².

Verneområdene ligger i kommunene Gausdal, Nordre Land, Etnedal, Øystre Slidre, Nord-Fron og Sør-Fron i Innlandet fylke. Foruten selve nasjonalparken omfatter vernet også Hersjømyrin naturreservat, Hynna naturreservat, Kjølaåne naturreservat, Oppsjømyra naturreservat, Røssjøen naturreservat, Skardberga naturreservat, Dokkfaret landskapsvernområde, Espedalen landskapsvernområde, Haldorbu landskapsvernområde og Storlægeret landskapsvernområde.

Oppsjømyra naturreservat har et totalareal på ca. 14,8 km². Naturreservatet ligger sør for Ormtjernkampen i Nordre Land kommune og Gausdal kommune, øst i «Langsuaområdet» (figur 3 og 4). Vestfjellvegen (fylkesveg 2442) krysser naturreservatet, og deler det i to nokså like store deler.

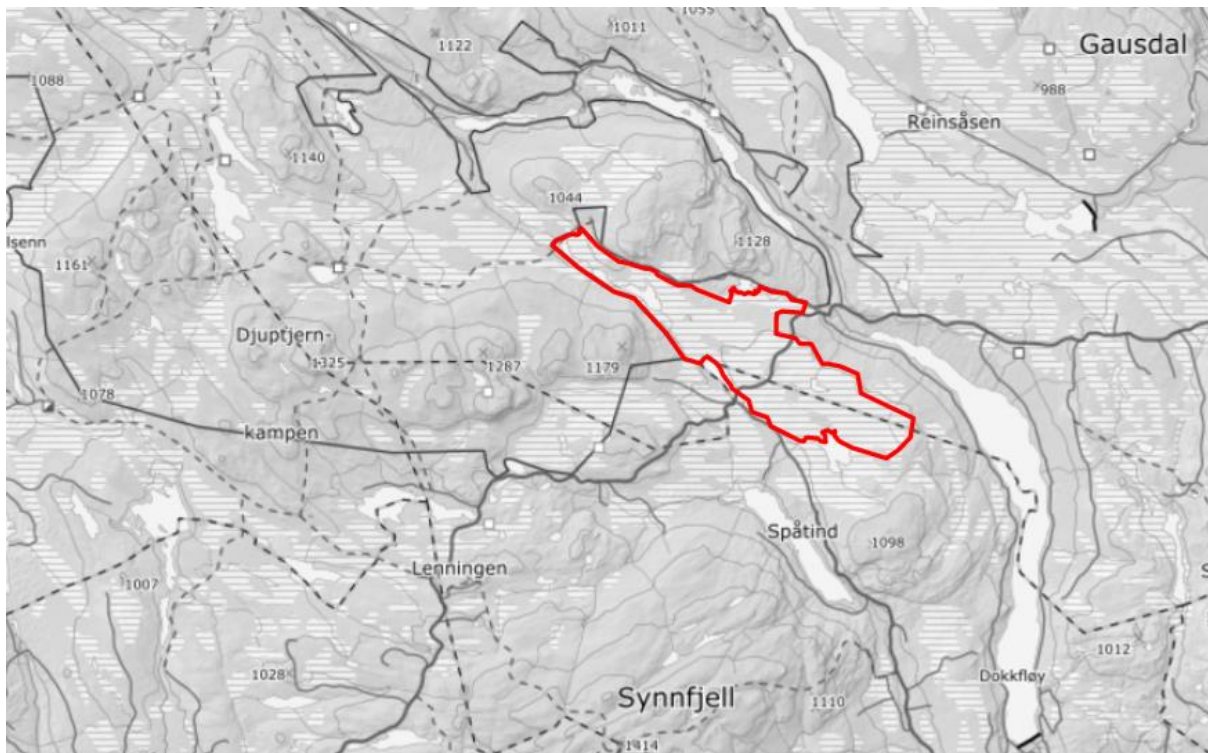
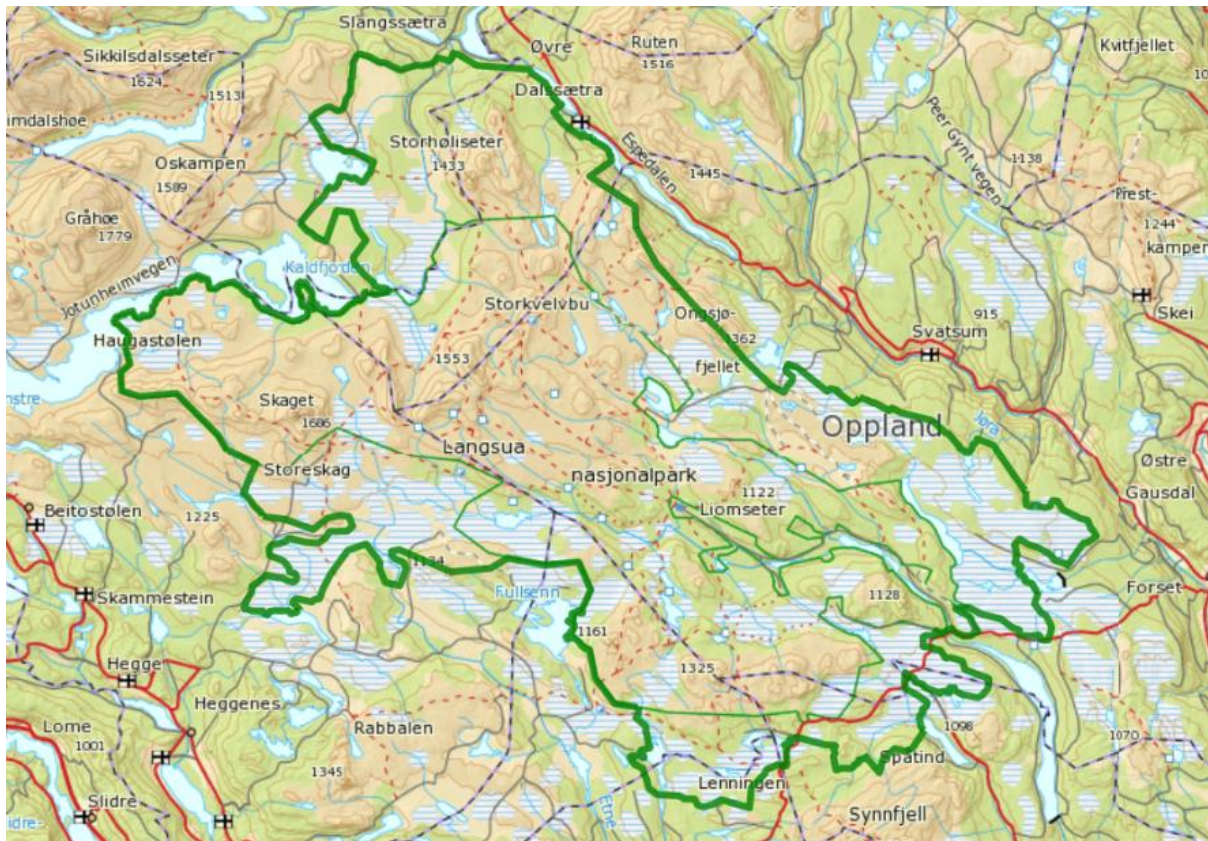
I verneforskriften for Oppsjømyra naturreservat, fastsatt ved kgl. res. 11.03.2011, er verneformålet beskrevet slik:

Formålet med Oppsjømyra naturreservat er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter.

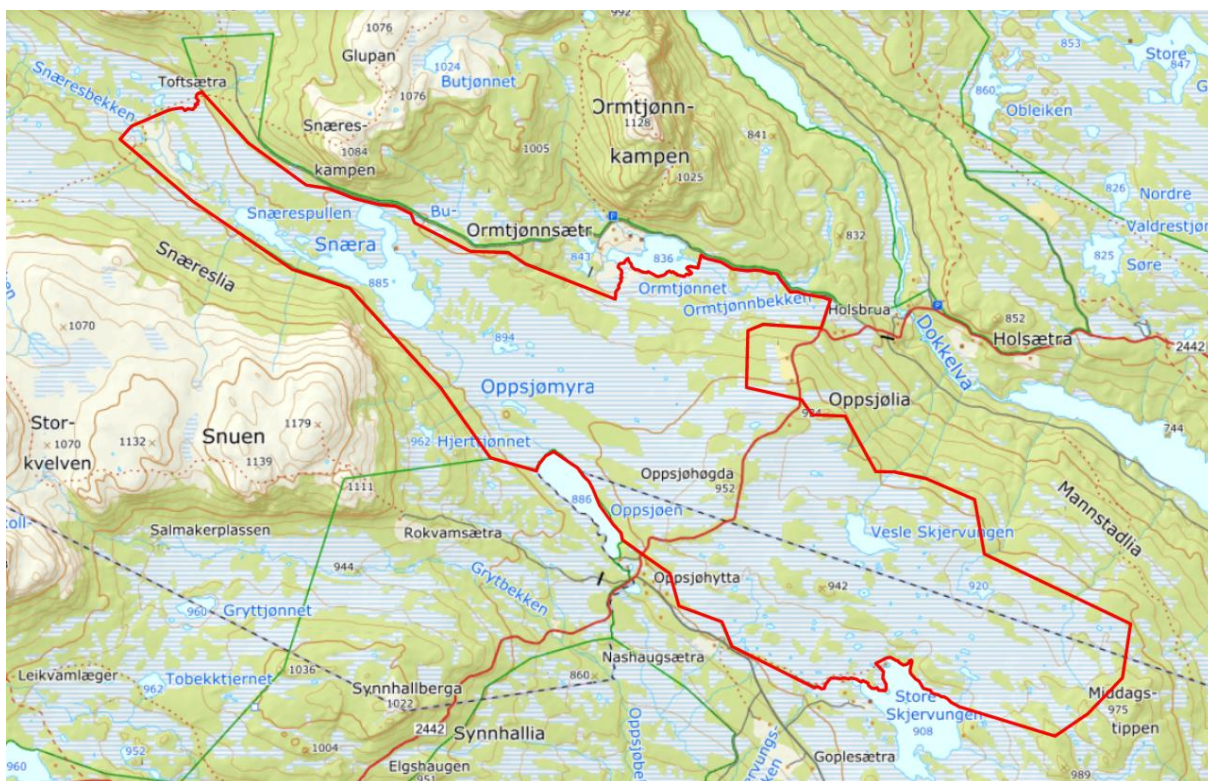
Videre er formålet med naturreservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Naturreservatet er stort og variert og har spesielle naturtyper som naturbeitemark, rikmyrer, og høgstaudebjørkeskog i tillegg til spesielle myrutforminger. Området har et stort artsmangfold med et rikt og særpreget fugleliv. Naturreservatet har også stor pedagogisk og vitenskapelig betydning.



Figur 1. Fra Oppsjømyra naturreservat. Foto tatt mot Ormtjernkampen (til høyre) og Dokkampen. Foto: Geir Høitomt, 1.6.2020.



Figur 2. Langsua nasjonalpark og tilliggende verneområder (Oppsjømyra naturreservat vist med rød avgrensing).



Figur 3. Oppsjømyra naturreservat sør for Ormtjernkampen. Grense for naturreservatet er vist med rød linje.



Figur 4. Oppsjømyra naturreservat.

3. VÅTMARKSMASSIV

Oppsjømyra naturreservat har store områder med åpent myrlandskap (figur 5). Dette er framtrede i hele verneområdet, fra Toftsætra i vest og helt mot Middagstippen i øst (figur 4). Her forekommer betydelige myrarealer bestående av hovedsakelig mykmatte- og løsbunnmyr med et sparsomt busk- og tresjikt. Det er innslag av noen større vatn (Snæra (figur 6) og Vesle Skjervungen), småtjern, meandrerende bekker, sumpområder og fastmarksholmer bevest med gran/bjørk.

På nordsida av Oppsjøhøgda (i hellinga mot Ormtjønnbekken) er det innslag av rikere myr, og her forekommer også rike kildeframsprink. Samlet sett representerer Oppsjømyrene/Skjervungsmyrene et stort, artsrikt og sjeldent godt bevart våtmarksmassiv.

Det åpne myrlandskapet er viktige leveområder for våtmarksfugl, jaktområder for rovfugl, beiteområder for elg, vokseplass for krevende plantearter og utgjør dessuten et særegent miljø for spesialiserte lavarter.



Figur 5. Oppsjømyra naturreservat. Foto tatt fra Oppsjøhøgda mot vest. Snæreskampen til høyre i bakgrunnen. Foto: Thor Østbye.



Figur 6. Oppsjømyra naturreservat. Snæra sett fra nord. Foto: Thor Østbye.

Minerotrof vegetasjon dominerer på de åpne myrene, og store partier har fattig –intermediær karakter. Feltsjiktet har innslag av arter som sveltull, flaskestarr, slirestarr, trådstarr, blåtopp, bjønnskjegg, bukkeblad, smalsoldogg, sivblom, blystarr og dystarr (bløte partier). I fattigere partier vokser myrhatt, vanlig myrklegg, tranebær og stjernestarr frekvent. I myrkomplekset inngår det noe bakkemyr, strengemyrelement og store flarker.

Rikere utforminger finnes stedvis i hellinga NØ for Oppsjøen, og mer utpreget i lia mellom Oppsjøhøgda og Ormtjønnbekken . Disse rikeste vegetasjonsutformingene er knyttet til svakt hellende myrkanter og myrdrag (bakkemyr), samt bekkesig/bekkekanter. Her vokser mer krevende arter som skavgras, jåblom, bjørnbrodd, kongsspir, vendelrot, brudespore, breiull, fjellfrøstjerne, gulsildre, dvergjamne, svarttopp, fjelltistel, gulstarr, hårstarr, trillingsiv, marigras og klubbstarr.

Innenfor Oppsjømyra naturreservat er det også gjort funn av finnmarkstarr (NT) (figur 7). Arten er påvist på vestsida av fylkesvegen i intermediær mykmattemyr (Geir Gaarder 8.7.2004). Det er gjort ytterligere funn av finnmarksstarr i Kjølåne naturreservat (se Artskart), og samlet sett representerer dette noen av de sørligste funnene av arten i Norge.



Figur 7. Finnmarksstarr (NT), her fotografert i Kjølaåne naturreservat. Foto: Geir Høitomt, 14.7.2012

Trollav (figur 8) er en karakteristisk art som vokser på solitære grantrær i værharde fjellmiljøer. Vanligvis finnes den på trær nær tregrensa, men kan også vokse på værutsatte graner i store åpne myrområder. Trollav er funnet på flere lokaliteter i Oppsjømyra naturreservat, på begge sider av fylkesvegen (Oppsjømyrene og Skjervungsmýrene).



Figur 8. Trollav (sentralt i bildet) med Ormtjernkampen i bakgrunnen. Foto: Geir Høitomt 01.06.2020.

4. GAMMEL BARSKOG

Oppsjømyra naturreservat inneholder gammel fjellgranskog, og under feltarbeidet i 2020 ble det vektlagt å dokumentere artsmangfoldet i granskogsmiljøene innenfor naturreservatet. Hovedvekt ble lagt på arealene langs reservatgrensa nederst i Snæreslia, samt de grandominerte myrholmene på Skjervungsmyrene i østre del av reservatet.

Den minst påvirkede granskogen finnes langs reservatgrensa vestover fra Oppsjøen. Skogen er her nokså grovvokst og inneholder stedvis en god del dødved. Her forekommer gadd og læger i ulike nedbrytningsfaser, også noen sterkt nedbrutte. I områdene nederst i Snæreslia er det et viss kontinuitetspreg i forekomsten av dødved, også her med innslag av grove sterkt nedbrutte læger (figur 9).



Figur 9. Grovt granlæger nær reservatgrensa nederst i Snæreslia. Foto: Geir Høitomt 15.08.2020.

Fastmarksholmene på Skjervungsmyrene er dominert av gran med innblanding av bjørk (bjørkeinnslaget øker vestover mot Oppsjøhøgda). Dette er gammel naturskog med varierende grad av påvirkning fra tidligere plukkhogster. Skogen er gjennomgående i aldersfase, og er stedvis glennepreget grunnet nyere tiders sammenbrudd i tresjiktet. Mosaikk med myr resulterer i myrkantmiljøer med sumpskog og innslag av seintvoksende gran med små dimensjoner.

Det ble påvist flere rødlistearter og indikatorarter for verdifulle skogsmiljøer i disse delene av Oppsjømyra naturreservat. Flest interessante funn ble gjort i områdene som grenser inntil Langsua nasjonalpark i Snæreslia. Spesielt interessant var funn av gråsobeger (VU) på gamle seintvoksende grantrær i dette området (figur 10). Gammelskogsarter og forekomst er listet opp i tabell 1.



Figur10. Funn av gråsobeger i Oppsjømyra naturreservat nederst i Snæreslia. Karakteristisk for denne arten er at den soter ved berøring. Foto: Geir Høitomt 15.08.2020.

Tabell 1. Funn av indikatorarter for verdifulle skogmiljøer i Oppsjømyra naturreservat i 2020. Observatør: Geir Høitomt, Astri M. Aadnes.

Art (rødlisterkategori)	Forekomst
Gubbeskjegg (NT)	På gamle grantrær kvistrike graner. Nokså sparsomt.
Sprikeskjegg (NT)	Spredt på gamle grantrær i myrmiljø.
Gryntjafs (NT)	På gran og bjørk, spesielt på myrholmene på Skjervungsmyrene. Nokså hyppig forekommende.
Granseterlav (NT)	På seinvokste grantrær i myrkantmiljøer. Nokså hyppig forekommende.
Gråsobeger (VU)	Funnet på to gamle grantrær i reservatet, nederst i Snæreslia.
Svartsonekjuke (NT)	Sett på 1 liggende gran nederst i Snæreslia.
Granstokkjuke	Flere funn nederst i Snæreslia og på myrholmer på Skjervungsmyrene.
Trollav	På småvokst gran i myrmiljø på Oppsjømyrene og Skjervungsmyrene.
Gammelgranskål	På gammel gran i myrkanter, flere funn

5. NATURBEITEMARK OG BEITEPÅVIRKET FJELLBJØRKESKOG/BOREAL HEI.

De stølsnære områdene inneholder arealer med naturbeitemark samt beitepåvirket fjellbjørkeskog og boreal hei. Det er gjerne gradvise overganger mellom disse naturtypene og tilgrensende myr og myrkanter. Dette er mest framtrædende på Oppsjøhøgda og i Oppsjølia, hvor rike utforminger opptrer i en variert mosaikk.

Det beiter fortsatt noe storfe og sau i disse områdene, og de kulturpåvirkede arealene er dermed i nokså god hevd (men likevel med tiltagende grad av gjengroing). Fylkesvegen er en naturlig vandringsveg for beitedyr og beitepåvirkningen er størst langs denne (figur 11).



Figur 11. Vestfjellvegen er sommeråpen fylkesveg. Også beitedyr (fortrinnsvis sau) benytter vegen til forflytning, og vegkantene bærer preg av både kantrydding og beitepåvirkning. Foto: Geir Høitomt 21.07.2020.

De rikeste bjørkeskogene har gjerne åpninger bestående av høgstaudeenger hvor arter som brudespore, småengkall, fjelltistel, tyrihjelm, turt, hvitsoleie, hengeaks, hvitmaure, enghumleblom, legevintergrønn, mjøddurt, småengkall, svarttopp, jåblom, sumphaukeskjegg, hvitbladtistel og skogstorkenebb opptrer. I mer tørkesvake partier (boreal hei) inngår gjerne gulaks, harerug, kattedot og finnskjegg.

Hvitkurle (NT) og skjeggklokke (NT) er registrert i lia fra Oppsjøhøgda ned mot Oppsjøen. Artene vokser her i fuktig beitepåvirket fjellbjørkeskog.

Bjørkeskogene er gjennomgående nokså unge, og har i hovedsak kommet opp etter at utmarksslåttene og forbruket av brensel på setrene avtok. Det er likevel innslag av noe eldre bjørkeskog/enkeltrær spredt i reservatet. Gryntjafs (NT) (figur 12) ble påvist nokså frekvent i slike miljøer både på Skjervungsmyrene og på Oppsjøhøgda.



Figur 12. Gryntjafs (NT) på gammel bjørk på Skjervungsmyrene. Foto: Geir Høitomt 03.05.2020.

6. FJELLMYRLØPER

Oppsjømyra er en tradisjonell lokalitet for fjellmyrløper. Fjellmyrløper er sterkt knyttet til bløt og utilgjengelige «svartmyr», og arten er svært anonym i hekketida. Bestandsvurderinger for denne arten blir dermed gjerne minimumstall. De indre delene av Oppsjømyra, mellom Oppsjøen og Snæra, har flere bløte myrpartier som tilfredsstillers artens krav til hekkeplass (figur 13).



Figur 13. Utilgjengelig bløtmyr i Oppsjømyra naturreservat. Dette er et karakteristisk hekkeområde for fjellmyrløper. Foto: Geir Høitomt 01.06.2020

Fjellmyrløper er registrert på Oppsjømyra jevnlig i perioden fra 1986 – 2020 (tabell 2). Antallet individer har imidlertid variert sterkt, fra 1- 8 individer. Denne variasjonen har trolig sammenheng med artens varierende oppførsel, fra ikke varslende til aktiv med varslings/spillflukt. Det er vanskelig ut fra tilgjengelig materiale å si noe om bestandsutviklingen, men trolig har hekkebestanden holdt seg rimelig stabil i disse årene. Fjellmyrløper er antatt å kunne hekke i små løse kolonier.

I 2020 ble 5 individer observert den 01.06 (Geir Høitomt, Astri M. Aadnes). Flere av disse hadde nokså intens spillflukt, og ble tydelig provosert av hverandre (figur 14).

Tabell 2. Observasjoner av fjellmyrløper på Oppsjømyra i perioden 1996 – 2020. Egne observasjoner og data fra Artskart.

Dato	Observasjon	Observatør
21.07.1986	1 par med minst en unge	Kolbjørn Hoff
16.07.1987	1 ind. med hekkeadferd	Geir Høitomt, Geir Gaarder
29.05.1994	3 individer	Geir Høitomt
01.06.1996	2 par og 1 engstelig individ	Geir Høitomt
21.05.2000	3 par	Geir Høitomt, Astri M. Aadnes
2001	3 – 4 par	Kjell Isaksen
30.05.2004	2 spillende individer	Hans Sagstuen
08.07.2004	2 individer	Geir Gaarder
13.07.2004	5 par med hekkeadferd fordelt på to lokaliteter	Geir Høitomt, Astri M. Aadnes
27.05.2007	3 individer	Ole Knut Steinset
16.05.2011	3 individer	Geir Høitomt
06.06.2012	8 individer, mulig reproduksjon	Geir Høitomt, Thor Østbye, Ole Knut Steinset
12.06.2012	Reir med rugende fugl (ved kontroll 15.06 ble det konstatert mislykket hekking)	Jon Opheim
07.06.2012	1 individ	Ketil Knudsen
27.07.2012	2 individer, mulig reproduksjon	Rune Zakariassen, Viggo Eriksen
23.06.2013	2 individer, mulig reproduksjon	Egil Ween
28.06.2014	1 individ	Ole Knut Steinset
28.06.2014	1 individ	Simon Rix
20.06.2015	1 individ	Ole Knut Steinset
05.06.2016	2 individer	Rune Rødningen
12.06.2016	2 individer	Ole Knut Steinset
17.06.2018	1 individ	Ole Knut Steinset
01.06.2020	5 individer, spillflukt	Geir Høitomt, Astri M. Aadnes



Figur 14. Fjellmyrløper i Oppsjømyra naturreservat. Foto: Geir Høitomt 01.06.2020

7. FUGL, KOMMENTERT ARTSLISTE PR. 31.12.2020

Tabell 3 gir oversikt over fuglearter påvist innenfor Oppsjømyra naturreservat. Artslista er basert på Høitomt (2005) og observasjoner fram til og med 2020. Totalt er 92 fuglearter påvist i reservatet, og hekking er dokumentert eller sannsynlig for 73 av disse artene (tabell 3).

18 av de påviste fugleartene i Oppsjømyra naturreservat står på den gjeldende norske rødlista (Henriksen & Hilmo 2015).

Tabell 3. Observerte fuglearter i Oppsjømyra naturreservat.

Tegnforklaring:

- H: Hekking påvist.
h: Indikasjon på hekking.
S: Streifgjest (eller matsøk), uten tegn til hekking.
T: Observert bare i trekketida, vår eller høst.
*** Forekommer vanlig i aktuelt habitat.
** Forekommer regelmessig, men relativt fåtallig.
* Forekommer sporadisk - fåtallig.

Art	Status	Rødlistekategori	Kommentar
Kortnebbgås	T		Observeres under vår- og høsttrekk, fortrinnsvis i form av overflygende flokker
Sangsvane	h*		Observeres nå nokså regelmessig i Oppsjømyra naturreservat. Arten har økt forekomst i innlandet de siste årene, og har nå etablert seg som hekkefugl i Oppland. Ett par med 2 unger ble sett i Oppsjømyra naturreservat 02.07.2020 (Geir Høitomt), men reirplass er ikke funnet innenfor reservatet.
Storlom	H *		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, og arten er regelmessig hekkefugl i Snæra. 1 hekkende par.
Brunnakke	H*		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, men bestanden synes å ha gått tilbake. Det er ikke gjort hekkefunn innenfor reservatet siden 2004. Trolig fortsatt hekkefugl med 2 - 4 par.
Krikkand	H ***		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl. Regelmessig hekkefugl i tjern og stilleflytende elveparti. Observasjoner av hanner foretatt i 2020 indikerer en hekkebestand på minimum 10 par.
Stokkand	H *		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl. Det er ikke gjort hekkefunn innenfor reservatet i 2020, men arten observeres fortsatt nokså regelmessig. Trolig hekkefugl med 2 - 4 par.
Mandarinand	S		1 hann observert 21.05.2000
Toppand	H **		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, men bestanden synes å ha gått tilbake. Arten er likevel en regelmessig hekkefugl i tjern og meanderende elveparti. Opptelling av hanner foretatt i 2020 indikerer en hekkebestand på 3 - 5 par.
Kvinand	h*		Høitomt (2005) angir arten som mulig hekkefugl. Ikke hekkefunn innenfor reservatet, men arten observeres nokså regelmessig. Mulig hekkefugl med 1 - 2 par.
Bergand	h*	VU	Arten er observert i Snæra 1.8.1997, men det foreligger

			ingen flere indikasjoner på hekking i reservatet.
Sjørørre	h*	VU	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl i Snæra. Anslått hekkebestand 0 - 1 par.
Siland	h*		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl i Snæra. Anslått hekkebestand 1 - 2 par.
Laksand	h*		Mulig hekkefugl i Snæra. Anslått hekkebestand 0 - 1 par.
Lirype	H****	NT	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, men bestanden varierer fra år til år. Fast hekkefugl i verneområdet. Varierende antall fra år til år.
Fjellrype	S	NT	Tilfeldig streifgjest.
Orrfugl	H *		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, men bestanden varierer fra år til år. Fast (men nokså sparsom) hekkefugl i verneområdet.
Gråhegre	S		Ses sporadisk ved Oppsjøen.
Myrhauk	h*	EN	Høitomt (2005) angir arten som mulig hekkefugl i gode smågnagerår. Det foreligger flere observasjoner av arten i og nær verneområdet, men ingen konkrete hekkfunn. Det er fortsatt grunn til å tro at arten hekker i gunstige år, og arten bør prioriteres for feltarbeid i et godt smågnagerår.
Fjellvåk	h*		Bruker området til matsøk, og kan være hekkefugl i gunstige år.
Kongeørn	S		Bruker området til matsøk.
Tårnfalk	h*		Bruker området til matsøk. Trolig hekkefugl.
Dvergfalk	H *		Hekkefugl som også bruker området til matsøk.
Jaktfalk	S	NT	Bruker området til matsøk.
Hønsehauk	S	NT	Bruker sporadisk området til matsøk.
Trane	H ****		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, men bestanden synes å ha gått tilbake. Trane er fortsatt regelmessig hekkefugl i de store myrområdene.. Hekkebestanden ble i 2020 vurdert til 2 – 3 par.
Heilo	H*		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 7 par. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet, men har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Hekkebestanden vurderes i 2020 til 2 – 4 par.
Vipe	h*	EN	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 9 par. Hekkebestanden ble i 2004 vurdert til 12 par. Arten er fortsatt mulig hekkefugl i verneområdet, men har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Arten ble ikke sett i 2020. Hekkebestanden vurderes nå til 0 – 1 par.
Temmincksnipe	S		1 ind. 16.6.79 (Geir Høitomt). 1 ind. 16.5.80 (Geir Høitomt). 2 ind. 17.5.80 (Geir Høitomt).
Fjellmyrløper	H**		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl. Oppsjømyra naturreservat representerer et av Opplands kjente hekkeområder for fjellmyrløper. Se omtale i kapittel 6. Anslått hekkebestand i 2020: 3 – 4 par.
Brushane	S	EN	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 5 par. Arten har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Arten er neppe fast hekkefugl i verneområdet i dag.
Enkeltbekkasin	H****		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl, noe som fortsatt er gjeldende. Anslått hekkebestand i 2020: 5 – 10 par.
Dobbeltbekkasin	h*	NT	Høitomt (2005) angir arten som mulig hekkefugl. Arten er tidligere hørt spillende (enkeltfugler), men det er

			uvisst om dette dreier seg om tilfeldig trekkobservasjoner. Hekkebestanden anslås til 0 – 2 par.
Rugde	h *		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl. Trolig fortsatt hekkefugl, men bestandsstatus er usikker. Hekkebestanden anslås til 2 – 4 par.
Storspove	h*	VU	Høitomt (2005) angir arten som mulig hekkefugl. Arten observeres fortsatt spredt i verneområdet, men har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Hekkebestanden vurderes nå til 0 – 1 par.
Småspove	H**		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med hekkebestand på opptil 4 par. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet. Hekkebestanden vurderes nå til 2 – 4 par.
Rødstilk	H ***		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på rundt 8 par. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet, men kun 3 par ble påvist i 2020. Hekkebestanden vurderes nå til 3 – 5 par.
Gluttsnipe	H *		Høitomt (2005) angir arten som sparsom hekkefugl med anslått hekkebestand på 2 par. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet, bl.a. 1 par med hekkeadferd i på Skjervungsmysene i 2020. Hekkebestanden vurderes nå til 2 – 3 par.
Skogsnipe	S		Arten vurderes kun å være tilfeldig streifgjest.
Grønnstilk	H **		Høitomt (2005) angir arten som sparsom hekkefugl med anslått hekkebestand på 3 par. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet, og hekkebestanden vurderes i 2020 til 3 – 5 par.
Strandsnipe	H ***		Høitomt (2005) angir arten som sparsom hekkefugl med usikker hekkebestand. Arten er fortsatt fast hekkefugl i verneområdet, og hekkebestanden vurderes i 2020 til 2 – 4 par.
Svømmesnipe	h*		Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 4 par. Arten ble i 2020 ikke påvist i verneområdet, og har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Hekkebestanden vurderes nå til 0 – 1 par.
Hettemåke	h*	VU	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 15 par (en hekkekoloni). Arten har en negativ bestandsutvikling i Norge, og kun streifindivider ses nå i reservatet. Hekkebestanden vurderes nå til 0 – 3 par.
Fiskemåke	H**	NT	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 5 par. Hekkebestanden vurderes nå til 3 – 4 par.
Rødnebbterne	S		Spredte observasjoner. Neppe hekkefugl.
Ringdue	H*		Fast hekkefugl.
Gjøk	H**	NT	Fast hekkefugl.
Haukugle	h*		Observeres jevnlig, og arten hekker trolig i gode smågnagerår.
Jordugle	H**		Regelmessig hekkefugl i verneområdet, men i varierende antall fra år til år (i takt med svingninger i smågnagerbestanden). Arten bør prioriteres for feltarbeid i et godt smågnagerår. Arten ble ikke sett i 2020.
Svartspett	S		Trolig kun streifgjest i reservatet
Tretåspett	h*		Sportegn av arten i reservatet, og den er mulig hekkefugl.
Dvergspett	H*		Ukjent bestandsstatus, men Høitomt (2015) beskriver hekkefunn ved Snæra i 2004.

Tårnseiler	S		Bruker området til matsøk.
Låvesvale	S		Bruker sporadisk området til matsøk.
Taksvale	S	NT	Bruker området til matsøk
Trepiplerke	H*		Fast hekkefugl.
Heipiplerke	H**		Fast hekkefugl.
Såerle	H**		Fast hekkefugl.
Linerle	H*		Fast hekkefugl.
Gjerdsmett	h*		Trolig fast hekkefugl.
Jernspurv	H*		Fast hekkefugl.
Rødstrupe	H*		Fast hekkefugl.
Blåstrupe	H**	NT	Fast hekkefugl. Nokså tallrik sommeren 2020, med anslått hekkebestand på minimum 5 par.
Rødstjert	H*		Fast hekkefugl.
Buskskvett	h*		Trolig fast hekkefugl.
Steinskvett	H*		Fast hekkefugl.
Ringtrost	S		Kun streifobservasjoner foreligger.
Svarttrost	h*		Trolig hekkefugl
Gråtrost	H***		Fast hekkefugl.
Måltrost	H**		Fast hekkefugl.
Rødvingetrost	H***		Fast hekkefugl.
Duetrost	S		Kun streifobservasjoner foreligger.
Løvsanger	H***		Fast hekkefugl
Hagesanger	h*		Trolig fast hekkefugl.
Fuglekonge	h*		Trolig hekkefugl
Gråfluesnapper	h*		Trolig hekkefugl
Sv.hv.fluesnapper	h*		Trolig hekkefugl
Granmeis	H**		Fast hekkefugl
Svartmeis	h*		Trolig hekkefugl
Kjøttmeis	h*		Trolig hekkefugl
Varsler	h*		Arten observeres jevnlig og kan være hekkefugl i reservatet.
Nøtteskrike	h*		Mulig hekkefugl
Lavskrike	H*		Fast hekkefugl
Skjære	S		Trolig kun tilfeldig opptreden.
Kråke	H*		Fast hekkefugl
Ravn	S		Bruker området til matsøk
Bokfink	H**		Fast hekkefugl
Bjørkefink	H***		Fast hekkefugl
Grønnsisik	H*		Fast hekkefugl
Gråsisik	H*		Fast hekkefugl
Grankorsnebb	h*		Trolig hekkefugl
Lappspurv	h*	VU	Høitomt (2005) angir arten som regelmessig hekkefugl med anslått hekkebestand på 4 par. Arten ble i 2020 ikke påvist i verneområdet, og har en negativ bestandsutvikling i fjellet i S. Norge. Hekkebestanden vurderes nå til 0 – 1 par.
Sivspurv	H***	NT	Fast hekkefugl
92 arter			

8. OPPSUMMERING RØDLISTEARTER

Totalt er 30 rødlistearter påvist i Oppsjømyra naturreservat (tabell 4). Disse fordeler seg med henholdsvis 3, 7 og 20 arter i rødlistekategoriene sterkt truet (EN), sårbar (VU) og nær truet (NT). Av rødlistede arter finnes det flest fuglearter (18), mens lav er representert med 5 arter og karplanter 3 arter (tabell 4).

Tabell 4. Forekomst av rødlistearter i Oppsjømyra naturreservat. Oppsummering.

Art (rødlistekategori)	Forekomst
Gråpudret taigafly (NT)	1 funn på Artskart
Kadavermose (VU)	1 funn på Artskart
Hvitkurle (NT)	I naturbeitemark og beitepåvirket fjellbjørkeskog (jfr. kap. 5).
Skjeggklokke (NT)	I naturbeitemark og beitepåvirket fjellbjørkeskog (jfr. kap. 5).
Finmarkstarr (NT)	I myrområder, minst 2 lokaliteter (jfr. kap. 3).
Granseterlav (NT)	På gammel bjørk og gran (jfr. kap. 4).
Sprikeskjegg (NT)	På gammel bjørk og gran (jfr. kap. 4).
Gubbeskjegg (NT)	På gammel bjørk og gran (jfr. kap. 4).
Gryntjafs (NT)	På gammel bjørk (jfr. kap. 4).
Gråsobeger (VU)	På gammel gran (jfr. kap. 4).
Svartsonekjuke (NT)	På gammel gran (jfr. kap. 4).
Bergand (VU)	Mulig hekkefugl i Snæra
Sjøørre (VU)	Mulig hekkefugl i Snæra
Lirype (NT)	Hekkefugl. Observert i hele verneområdet. Biotop er fjellhei, fjellbjørkeskog og myrkantmiljøer.
Fjellrype (NT)	Tilfeldig streifgjest
Myrhauk (EN)	Hekkefugl. Hekker i gode smånagerår, men dokumentasjon av hekkebestand mangler. Biotop er åpne myrområder (med noe vier) og setermiljøer.
Jaktfalk (NT)	Benytter området til matsøk
Hønsehauk (NT)	Benytter sporadisk området til matsøk
Vipe (EN)	Hekkefugl. Tidligere tallrik hekkefugl i området, men i tilbakegang. Biotop er åpne myrområder og setermiljøer.

Brushane (EN)	Nå trolig kun meget spredt på trekk.
Dobbeltbekkasin (NT)	Mulig hekkefugl. Biotop er rikmyr, naturbeitemark og engbjørkeskog.
Storspove (VU)	Fortsatt mulig hekkefugl. Tidligere regelmessig hekkefugl i området, men er i tilbakegang. Biotop er åpne myrområder, naturbeitemark og setermiljøer.
Hettemåke (VU)	Tidligere hekkefugl, nå spredte observasjoner
Fiskemåke (NT)	Hekkefugl. Hekkebiotop er fortrinnsvis tjern og større vatn.
Gjøk (NT)	Hekkefugl. Forekommer i hele verneområdet. Biotop er setermiljøer, fjellhei og fjellbjørkeskog.
Taksvale (NT)	Matleter i hele verneområdet.
Blåstrupe (NT)	Hekkefugl. Biotop er vierdekte myrområder, samt naturbeitemark og setermiljøer med innslag av einer.
Lappspurv (VU)	Mulig hekefugl. Tidligere regelmessig hekkefugl i hele området, men er i tilbakegang. Biotop er myrområder og andre våtmarksmiljøer med innslag av vier (og einer).
Sivspurv (NT)	Hekkefugl. Tidligere regelmessig hekkefugl i hele området, men er trolig i tilbakegang. Biotop er myrområder og andre våtmarksmiljøer med innslag av vier (og einer).
Hare (NT)	Fast tilhold



Figur 15. Rødlistearten skjeggklokke (NT) har en liten forekomst i Oppsjømyra naturreservat. Foto: Geir Høitomt 01.06.2020

Tabell 5. Forekomst av rødlistearter i Oppsjømyra naturreservat. Fordeling på artsgrupper og rødlistekategorier.

Artsgruppe	Kritisk truet (CR)	Sterkt truet (EN)	Sårbar (VU)	Nær truet (NT)	Sum
Insekter				1	1
Moser			1		1
Karplanter				3	3
Lav			1	4	5
Vedboende sopp				1	1
Fugl		3	5	10	18
Pattedyr				1	1
Sum		3	7	20	30

9. LITTERATUR

Fjeldstad, H., Gaarder, G. & Larsen, B.H. 2005. Flora, vegetasjon og naturtyper i utredningsområdet for utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark, Oppland fylke. MU-rapport 2005-14.

Henriksen, S. & Hilmo, O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken 2015.

Høitomt, G. 2005. Utvidelse av Ormtjernkampen nasjonalpark. Fugl-pattedyr-krypdyr/amfibier-fisk. Norsk Ornitologisk Forening avd. Oppland. Rapport.

Larsen, B. H., Gaarder, G., Høitomt, G., Lyngstad, A., Wangen, K. & Wold, O. 2013. Kartlegging av huldrestarr i 2013. Miljøfaglig Utredning Rapport 2013-40: 1-77 + vedlegg. ISBN 978-82-8138-680-8.